

Lapin Jätehuolto kuntayhtymä - jätehuoltomääräykset

Jätehuoltomääräykset

Jätehuoltomääräykset	1
1 Kunnalliset jätehuoltomääräykset	4
1 Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet	4
1 § Soveltamisala	4
2 § Määritelmät	5
3 § Jätehuollon tavoitteet	9
2 Luku Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen	9
4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään	9
5 § Elinkeinotoiminnan jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestä- misvelvollisuuden perusteella	10
6 § Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen	10
7 § Kiinteistökohtainen jäteastia	10
8 § Yhteisen jäteastian perustaminen	10
9 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai alueelliseen keräykseen so- veltumattomien jätteiden kuljettaminen	11
10 § Liittyminen alueelliseen keräykseen	11
11 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat	12
3 Luku Jätteiden kerääminen kiinteistöllä.....	12
12 § Erikseen lajiteltavat jätelajit	12
13 § Polttokelpoinen jäte	12
14 § Muut erikseen kerättävät jätteet	13
4 Luku Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen.....	13
15 § Kompostointi	13
16 § Jätteen hävittäminen polttamalla	14
17 § Jätteen hautaaminen	14
18 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa	15
5 Luku Jäteastiat	15
19 § Jäteastiatyypit	15
20 § Jäteastian merkitseminen	16

21 §	Jäteastioiden täyttäminen.....	16
22 §	Tyhjennysvälit	17
23 §	Kunnossapito ja pesu	18
6 Luku	Jätteen keräyspaikat.....	18
24 §	Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset	18
25 §	Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen	19
26 §	Alueelliset jätteiden keräyspaikat	19
7 Luku	Jätteenkuljetus	20
27 §	Kuormaaminen.....	20
28 §	Kuljettaminen	20
29 §	Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen.....	21
30 §	Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat	21
31 §	Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen.....	21
8 Luku	Asumisessa syntyvät lietteet ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet	22
32 §	Tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi	22
33 §	Lietteiden omatoiminen käsittely.....	23
9 Luku	Roskaantumisen ehkäiseminen	24
34 §	Yleisötilaisuuksien jätehuolto	24
35 §	Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla	24
10 Luku	Vaaralliset jätteet, erityisjätteet ja polttokelvottomat jätteet.....	24
36 §	Vaarallisten jätteiden jätehuolto	24
37 §	Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä	25
38 §	Erytisjätteet.....	25
39 §	Polttokelvoton jäte	25
40 §	Terveysthuollon vaaralliset jätteet ja erityisjätteet	26
11 Luku	Muut määräykset	26
41 §	Tiedottamisvelvoite.....	26
42 §	Jätehuoltomääräysten valvonta	26
43 §	Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä	26
44 §	Voimaantulo	27
45 §	Siirtymäsäännökset	27

2	Yleinen osa	28
2.1	Mitä jätehuoltomääräykset ovat ja miksi niitä annetaan?	28
2.2	Etusijajärjestys	29
2.3	Kunnan järjestämä yhdyskuntajätehuolto	29
2.4	Jätehuollon viranomaistehtävät, valvonta ja käytännön toteuttaminen.....	30
2.5	Jätteiden keräys	31
2.6	Jätteiden kuljetus.....	31
2.7	Asumisessa syntyvät ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet	32
2.8	Elinkeinotoiminnan jätehuolto	32
2.9	Tuottajavastuu.....	33
2.10	Vaaralliset jätteet	34
2.11	Rakennus- ja purkujäte	34
2.12	Roskaantumisen ehkäisy.....	35
2.13	Merkittävimmät jätehuoltomääräyksissä tapahtuneet muutokset	36
2.14	Lisätietoa	37

1 Kunnalliset jätehuoltomääräykset

1 Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet

1 § Soveltamisala

Jäljempänä annetut määräykset ovat jätelainsäädäntöä täydentäviä sitovia jätehuoltomääräyksiä.

Nämä jätehuoltomääräykset ovat voimassa Lapin Jätehuolto kuntayhtymän (jäljempänä kuntayhtymä) toiminta-alueella.

Sen lisäksi mitä jätelaissa (646/2011) ja sen nojalla on säädetty tai määrätty jätehuollon järjestämisessä, roskaantumisen ehkäisemisessä, jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan haitan ehkäisemisessä sekä jätehuollon valvonnassa noudatetaan näitä jätehuoltomääräyksiä.

Näitä jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluviin jätteisiin.

Lisäksi näitä jätehuoltomääräyksiä sovelletaan kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä syntyvien tuottajavastuunalaisten jätteiden keräämiseen ja käsittelyyn toimittamiseen.

Näiden jätehuoltomääräysten seuraavat pykälät ja momentit koskevat myös elinkeinotoiminnassa syntyvää kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuulumatonta jätettä:

- 5 § Elinkeinotoiminnan jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella
- 15 § Kompostointi 1, 3, 4, 5 ja 6 momentit
- 16 § Jätteen hävittäminen polttamalla 1 momentti
- 17 § Jätteen hautaaminen
- 19 § Jäteastiatyypit 1-4 ja 7 momentit
- 21 § Jäteastioiden täyttäminen 1, 2, 3, 6, ja 7 momentit
- 23 § Kunnossapito ja pesu
- 24 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset
- 26 § Alueelliset jätteiden keräyspaikat
- 27 § Kuormaaminen
- 28 § Kuljettaminen
- 32 § Tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi 1-6 momentit

- 34 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto
- 35 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla
- 36 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto 1, 2, 5 ja 7 momentit
- 37 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä
- 38 § Erityisjätteet
- 39 § Polttokelvottomat jätteet
- 40 § Terveystuon vaaralliset jätteet ja erityisjätteet
- 41 § Tiedottamisvelvollisuus
- 42 § Jätehuoltomääräysten valvonta
- 43 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä
- 44 § Voimaantulo
- 45 § Siirtymäsäännökset

Elinkeinotoiminnassa syntyvän jätteen käsittelyyn ei sovelleta näiden jätehuoltomääräysten 15 - 17 §:ää siltä osin kuin jätteen käsittelystä on annettu määräyksiä ympäristöluvassa.

Näitä jätehuoltomääräyksiä ei sovelleta siltä osin kuin niistä on muualla säädetty tai määrätty erikseen sairaaloiden, terveyskeskusten, laboratorioiden, muiden tutkimus- ja hoitolaitosten sekä eläinlääkintälaitosten tartuntavaarallisen ja biologisen jätteen, viiltävän ja pistävän jätteen eikä eläinperäisen jätteen jätehuollon järjestämiseen.

2 § Määritelmät

Näissä jätehuoltomääräyksissä tarkoitetaan

Aluekeräysastialla miehittämätöntä kuntayhtymän ylläpitämää alueellista jätteen keräyspaikkaa, johon kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen ulkopuolelle jäävät asumisessa syntyvää jätettä tuottavat kiinteistöt toimittavat polttokelpoisen jätteensä. Aluekeräysastiat sijaitsevat yhden tai useamman aluekeräysastian ryppäessä tai ekopisteen yhteydessä. Aluekeräysastian käyttöoikeus on ainoastaan aluekeräysmaksun maksaneilla kiinteistöillä.

Asbestijätteellä jätettä, joka sisältää kuitumaisia silikaattimineraaleja, kuten krysotiiliä, krokidoliittiä, amosiittiä, antofylliittiä tai aktinoliittiä, sekä muita silikaattikuituja, joilla on samantyyppinen koostumus ja terveyttä vaarantava vaikutus ihmisen elimistöön.

Asumisessa syntyvällä jätteellä kaikkea vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sen lajista, laadusta ja määrästä riippumatta.

Biojätteellä kotitalouksissa, ravintoloissa, ateriapalveluissa ja vähittäisliikkeissä syntyvää biologisesti hajoavaa elintarvike- ja keittiöjätettä, elintarviketuotannossa syntyvää vastaavaa jätettä sekä biologisesti hajoavaa puutarha- ja puisto-jätettä.

Ekopisteellä kuntayhtymän tai tuottajan järjestämiä alueellisia keräyspaikkoja, joissa kerättävänä on ainakin yksi kierrätettävä tai hyödynnettävä jätelaji. Ekopisteen yhteydessä voi sijaita aluekeräysastia, joka on tarkoitettu ainoastaan aluekeräysmaksun maksaneille kiinteistöille.

Erityisjätteellä jätteitä, joita ei luokitella vaaralliseksi jätteeksi, mutta jotka vaativat haitallisuutensa, laatunsa tai määränsä takia erityiskäsittelyn tai erityisiä toimenpiteitä keräyksen tai kuljetuksen aikana. Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät, pistävät, haisevat sekä pölyävät jätteet.

Haja-asutus alueella asemakaava-alueiden ulkopuolisia alueita.

Hyötyjätteellä kierrätystä tai muuta hyödyntämistä varten erilliskerättävää jätettä.

Jäteasemalla miehitettyä kuntayhtymän ylläpitämää valvottua pääasiassa kierrätettävien jätteiden tuontipaikkaa, jossa ei ole käsittelytoimintaa.

Jätteellä ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Kartongilla pakkauskartonkia eli käytöstä poistettuja kierrätyskelpoisia kuitu- ja kartonkipakkauksia sekä pahvia niiden kiinteistöjen osalta, joissa sitä ei erilleen kerätä omana lajikkeenaan.

Kompostoinnilla biojätteen yhteen kokoamista, sekoittamista ja muita toimenpiteitä, joilla edistetään sen luonnollista hajoamista hapellisissa olosuhteissa.

Kuntayhtymällä Lapin Jätehuolto kuntayhtymää.

Keräyspaikalla yhden tai useamman jätelajin keräysvälineen sijaintipaikkaa keräysvälineineen kunkin jätelajin lyhytaikaista varastointia ja kuljetusta varten.

Keräysvälineellä astioita, säiliöitä, puristinsäiliöitä, vaihtolavoja ja muita vastaavia laitteita, joihin jätteet kiinteistöillä kerätään kuljettamista varten.

Kiinteistöittäisellä jätteenkuljetuksella kuntayhtymän tai kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta, jossa jätteet noudetaan kiinteistölle sijoitetusta keräysastiasta tai kahden tai useamman kiinteistön yhteiskeräysastiasta.

Kiinteistön haltijan järjestämällä jätteenkuljetuksella kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta, jossa kiinteistön haltija vastaa jätteenkuljetuksen hankkimisesta sopimalla asiasta yksityisen jätteenkuljetusyrityksen kanssa näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Kiinteällä jätteellä yhdyskuntajätettä pois lukien lietteet.

Kuljetusjärjestelmäpäätöksellä jätehuoltoviranomaisen tekemää päätöstä tiettyjen jätelajien ja alueiden kuulumisesta kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen piiriin.

Kunnan järjestämällä jätteenkuljetuksella

- 1) kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta, jossa kuntayhtymä vastaa jätteenkuljetuksen kilpailuttamisesta sekä tilaamisesta noutamaan jätteet kiinteistöiltä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti sekä
- 2) alueelliseen keräykseen perustuvaa jätteenkuljetusta, jossa kuntayhtymä vastaa aluekeräysastioihin kerätyn jätteen noutamisesta ja kuljettamisesta sekä jätteenkuljetuksen kilpailuttamisesta.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvalla jätteellä asumisessa syntyvää jätettä, mukaan lukien asumisessa syntyvä liete, sosiaali- ja terveystalouksissa, koulutustoiminnassa, julkisoikeudellisten yhteisöjen ja yhdistysten hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte sekä liikehuoneistoissa syntyvä yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä asumisessa syntyvien jätteiden kanssa.

Kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin toissijaisesti kuuluvalla jätteellä elinkeinotoiminnan jätettä, jonka haltija on pyytänyt liittymistä kunnan jätehuoltojärjestelmään muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi, eikä asianmukaisen jätehuollon järjestäminen terveyden ja ympäristön suojelemiseksi muutoin ole mahdollista. Pyyntöön kohteena oleva jäte on pystyttävä käsittelemään kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla jätteillä jätteitä, jotka jätelain nojalla kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin tai jotka käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä kiinteistöjä, joilla syntyy kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia jätteitä.

Kunnan jätehuoltojärjestelmällä kunnan järjestämän jätehuollon kokonaisuutta, jonka kautta kunta huolehtii kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvista jätteistä. Kunnan jätehuoltojärjestelmä koostuu keräys- ja vastaanottopaikoista, kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta sekä jätteiden käsittelystä.

Lasilla käytöstä poistettuja kierrätyskelpoisia tyhjiä lasipakkauksia ja muuta kierrätyskelpoista lasijätettä. Lasipakkausjätettä ovat pantittomat, korkittomat lasipullot ja kannettomat lasipurkit. Pantilliset lasipullot kerätään ja kierrätetään panttijärjestelmän kautta.

Metallilla käytöstä poistettua pakkausmetallia, kotitalouden pienmetallia ja muuta metallijätettä. Metallipakkausjätettä ovat säilyketölkit, pantittomat juomatölkit, metallikannet, -korkit ja -sulkimet, alumiinivuoat, -foliot ja -kannet, täysin tyhjä ja kuivatut maalipurkit, täysin tyhjä ja paineettomat aerosolipullot.

Muovilla käytöstä poistettua pakkausmuovia sekä kotitalouden muuta muovia. Muovipakkausjätettä ovat elintarvikkeiden muoviset pakkaukset, kuten jogurttipurkit, voirasiat sekä leikkele-, juusto- ja valmisruokapakkaukset, muovikassi, -pussit ja -kääreet, muovipullot, kanisterit ja purkit sekä solumuovipakkaukset (esim. styrox).

Pahvilla käytöstä poistettua puhdasta ja kuivaa kierrätyskelpoista ruskeaa pahvia, kuten aaltopahvilaatikot, sekä ruskeaa kartonkia ja voimapaperia.

Paperilla käytöstä poistettua puhdasta ja kuivaa kierrätyskelpoista paperia.

Polttokelpoisella jätteellä kierrätykseen kelpaamatonta jätettä, joka toimitetaan jätevoimalaan energiahyödynnettäväksi. Polttokelpoisen jätteen suurin sallittu kappalekoko on 0,5m * 0,5m * 0,5m.

Polttokelvottomalla jätteellä hyötykäyttöön ja polttoon kelpaamatonta jätettä, kuten peilejä, tasolasia, keramiikkaa, tuhkaa, joustinpatjoja, suuria määriä PVC-muovia ja pitkiä nauhamaisia jätteitä katkomattomana.

Puulla käsittelemätöntä puuta, kuten puun rungot, oksat, rakennustarvikepuu, puupakkaukset ja lavat.

Puutarhajätteellä pihan ja puutarhan hoidossa syntyvää maatuvaan pienijakeista jätettä, kuten ruohoja, puiden lehtiä, risuja ja oksia.

Sähkölaitteilla (ent. SER) sähkökäyttöisiä laitteita, leluja ja kodinkoneita.

Taajamalla asemakaavoitettua aluetta, tai muuta taajaan asuttua aluetta.

Tuottajavastuunalaisella jätteellä jätettä, jonka jätehuollosta ja siitä aiheutuvista kustannuksista vastaa jätelain 6 luvun mukaan käytöstä poistetun tuotteen markkinoille saattanut tuottaja tai sen lukuun toimiva tuottajayhteisö. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat moottorikäyttöisten ajoneuvojen renkaat, romuautot, sähkölaitteet, paristot ja akut, keräyspaperi sekä pakkaukset.

Vaarallisella jätteellä terveydelle tai ympäristölle vaarallista jätettä.

Yhdyskuntajätteellä vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä, mukaan lukien sako- ja umpikaivoliete, sekä laadultaan siihen rinnastettavaa hallinto-, palvelu- ja elinkeinotoiminnassa syntyvää jätettä.

Yhteiskeräysastialle (kimppa) kahden tai useamman lähikiinteistön yhdessä ylläpitämää jätteiden keräysvälinettä järjestetyssä jätteenkuljetuksessa.

Yleisillä jätteiden vastaanottoaikoilla siirtokuorma- ja hyötyjäteasemia, ekopisteitä, aluekeräysastioita, vaarallisen jätteen keräyspisteitä, tuottajayhteisön järjestämiä keräyspaikkoja, kunnallisia jätevedenpuhdistamoja sekä maa-ainesten ja puutarhajätteiden vastaanottoaikoja.

3 § Jätehuollon tavoitteet

Jätehuollon tavoitteena on suojella terveyttä ja ympäristöä. Jätehuollon tulee aina olla asianmukaista ja jätteet on kuljetettava sekä käsiteltävä hallitusti.

Kaikkien toimijoiden ja jätteen tuottajien on kaikissa toimituksissa pyrittävä ensisijaisesti vähentämään muodostuvan jätteen määrää ja sen haitallisuutta. Toissijaisesti jäte on valmistettava uudelleen käyttöä varten tai se on kierrätettävä. Kun kierrättäminen ei ole mahdollista, jäte on pyrittävä hyödyntämään esimerkiksi energiana. Viimeisenä vaihtoehtona on jätteen loppukäsittely eli käytännössä sijoittaminen kaatopaikalle. Tätä etusijajärjestystä noudatetaan siten, että saavutetaan kokonaisuuden kannalta paras lopputulos.

2 Luku Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Kiinteistöjen ja muiden jätteen tuottajien (esim. valtaukset ja kaivospiirit) on jätelain velvoittamana liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan yhdyskuntajätteen osalta ja noudatettava näitä jätehuoltomääräyksiä.

Liittyminen kunnan jätehuoltojärjestelmään tapahtuu joko liittymällä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai alueellisen jätteenkeräyksen piiriin. Jätteen haltijan on luovutettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva polttokelpoinen jäte kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta varten järjestäänsä keräyspaikkaan tai kuntayhtymän aluekeräysastiaan. Tuottajavastuunalaiset jätteet toimitetaan tuottajan järjestämiin vastaanottoaikkoihin.

Kiinteistöllä on liittymisvelvollisuus kiinteistöittäiseen keräykseen 6 §:n mukaisella alueella. Ne kiinteistöt, jotka eivät määräyksistä huolimatta ole liittyneet kiinteistöittäiseen keräykseen, tulkitaan aluekeräysastian käyttäjäksi.

5 § Elinkeinotoiminnan jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella

Kiinteistö tai muu jätteen tuottaja voi pyytää liittymistä kunnan jätehuoltojärjestelmään kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella. Toissijaisesti kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden osalta kuntayhtymä tekee kiinteistön tai muun jätteen tuottajan kanssa jätelain edellyttämän määräaikaisen sopimuksen liittymisestä kunnan jätehuoltojärjestelmään sekä siitä mitä palveluita kyseinen sopimus koskee.

6 § Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen

Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastaa kuntayhtymä.

Kiinteistöittäisen keräyksen alue osoitetaan kartalla. Keräyksen piiriin kuuluu automaattisesti asemakaava-alueet (sis. myös ranta-asemakaavat), kartalla rasteroitujen yleisten teiden ja katujen varret sekä niiltä lähtevät alle kilometrin mittaiset muut tiet. Lisäksi keräykseen kuuluvat rasteroiduilta alueilta lähtevät yli kilometrin pituiset tiet, joiden varressa on vähintään kolme asuntoa kilometrillä.

Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tapahtuu ottamalla yhteyttä ja ilmoittamalla liittymisestä kuntayhtymälle. Kiinteistön haltija tilaa samalla kiinteistölle kuntayhtymältä näiden jätehuoltomääräysten mukaisen jäteastioiden tyhjentämisen ja jätteenkuljetuksen.

7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Sovittuaan liittymisestä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, kiinteistön haltija järjestää kiinteistölle jätteiden keräyspaikan sekä hankkii siihen tarvittavat jäteastiat.

Kiinteistön haltijan on toimitettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta varten osoitettuun keräyspaikkaan.

8 § Yhteisen jäteastian perustaminen

Samana tien varressa sijaitsevat kiinteistöt voivat sopia yhteisastian (ns. kimppu-astia) käytöstä, kun kulkureitin varrella kodista yhteiskeräysastialle ei ole aluekeräysastiaa. Kiinteistön etäisyys sen käyttämästä yhteisastiasta voi olla taajamassa enintään kaksi kilometriä ja taajaman ulkopuolella enintään kymmenen kilometriä.

Kutakin polttokelpoisen jätteen yhteisastiaa käyttävällä henkilöllä on oltava vakituudessa asuinkäytössä olevalla kiinteistöllä käytössään polttokelpoisen jätteen astiatilavuutta vähintään 40 litraa neljää (4) viikkoa kohden, kompostoivalla henkilöllä 30 litraa neljää

(4) viikkoa kohden ja kullakin vapaa-ajan asunnolla 40 litraa (4) viikkoa kohden ja kompostoivalla vapaa-ajan asunnolla 30 litraa neljää (4) viikkoa kohden.

Yhteisastian käytöstä ja siitä luopumisesta on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti kuntayhtymälle. Ilmoituksen tulee sisältää käytöstä ja ylläpidosta vastaavan yhdys henkilön yhteystiedot, yhteisastian sijainti ja koko sekä tiedot yhteisastiaa käyttävistä kiinteistöistä. Vastuuhenkilön on ilmoitettava yhteisastian käytössä tapahtuvista muutoksista.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi puuttua yhteisastian käyttöön, mikäli käytöstä aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle tai roskaantumista.

Kompostointialennuksen myöntämisen perusteena on kaikkien kimppa-astian käyttäjien hyväksytyt kompostointi-ilmoitukset.

9 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai alueelliseen keräykseen soveltumattomien jätteiden kuljettaminen

Kiinteistöllä syntyvät jätteet, jotka eivät suuren kokonsa, poikkeuksellisen laatunsa tai määränsä vuoksi sovellu kuljettavaksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai sovellu kerättäväksi aluekeräyspisteisiin tai ekopisteisiin, on toimitettava kuntayhtymän osoittamaan vastaanottoaikaan. Jätteen haltija vastaa tällaisten jätteiden kuljettamisesta itse.

Kuntayhtymä voi kieltäytyä sellaisen jäteastian tyhjentämisestä, johon on sijoitettu näistä jätehuoltomääräyksistä poiketen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä. Tällöin kiinteistön haltijan on huolehdittava jäteastian tyhjentämisestä, jätteenkuljetuksen tilaamisesta ja jätteiden kuljettamisesta kuntayhtymän osoittamaan aikaan.

10 § Liittyminen alueelliseen keräykseen

Kiinteistöt, joita ei ole liitetty kiinteistön haltijan toimesta kiinteistöittäiseen keräykseen, liitetään kuntayhtymän toimesta aluekeräysastioiden käyttäjiksi.

Jätteiden pienimuotoinen väliaikainen varastointi kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen ulkopuolella olevilla kiinteistöillä ei saa aiheuttaa hygieenisiä haittoja tai hajuhaittoja eikä muutakaan haittaa terveydelle tai ympäristölle. Polttokelpoista jätettä ei tule varastoida kiinteistöllä pidempään kuin kaksi viikkoa kesäaikana, neljä viikkoa talviaikana ja kompostoivilla kiinteistöillä kahdeksan viikkoa.

11 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat

Jätehuoltoviranomainen määrää, että kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet on toimitettava kuntayhtymän osoittamiin paikkoihin.

Vastaanottopaikkoja kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluville jätteille, joita ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, ovat kuntayhtymän järjestämät vastaanottopaikat, kuten jäteasemat, aluekeräysastiat ja ekopisteet. Tuottajavastuunalaiset jätteet toimitetaan tuottajien järjestämiin vastaanottopaikkoihin.

Lista kuntayhtymän osoittamista vastaanottopaikoista on saatavana soitteesta:
www.lapeco.fi.

Jätteiden toimittaminen yleisille vastaanotto- ja käsittelypaikoille on sallittu paikan pitäjän antamien ohjeiden mukaisesti ja ilmoitettuna aukioloaikoina. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkaan saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, joka on vastaanotto tai -käsittelypaikan vastaanottoehtojen mukaista tai joille on varattu vastaanottopaikassa oma jäteastia. Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta sinne soveltumatonta jätettä.

3 Luku Jätteiden kerääminen kiinteistöllä

12 § Erikseen lajiteltavat jätelajit

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvästä yhdyskuntajätteestä on lajiteltava erikseen hyötyjätteet, vaaralliset jätteet, polttokelvottomat jätteet ja erityisjätteet. Jätteen haltija huolehtii jätteiden lajittelusta ja keräykseen toimitamisesta.

Erikseen lajiteltavat jätelajit toimitetaan jätteen haltijan toimesta kuntayhtymän tai tuottajayhteisön osoittamaan keräykseen.

13 § Polttokelpoinen jäte

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirissä olevilla kiinteistöillä syntyvä muu kuin kierrätystä varten lajiteltu jäte laitetaan polttokelpoisen jätteen jäteastiaan. Polttokelpoiselle jätteelle tarkoitettuun jäteastiaan ei saa laittaa sinne kuulumattomia jätteitä, kuten vaarallista jätettä tai muuta energiana hyödyntämiseen soveltumatonta jätettä, kuten metallia ja lasia.

Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä tulee olla käytössään polttokelpoiselle jätteelle tarkoitettu jäteastia kiinteistön itse järjestämänä.

14 § Muut erikseen kerättävät jätteet

Tuottajavastuunalaiset jätteet (kuten paristot, akut, sähkölaitteet ja pakkausjäte) on kerättävä erikseen ja toimitettava tuottajan järjestämään vastaanottoaikaan. Pantilliset juomapakkaukset on toimitettava näitä varten järjestettyihin palautuspisteisiin.

Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet ja polttokelvottomat jätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäväksi näissä jätehuoltomääräyksissä erikseen luvussa 10 annettujen määräysten mukaisesti.

Risut ja oksat sekä käsittelemätön puujäte, joita ei käsitellä omatoimisesti kiinteistöllä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti, on toimitettava kuntayhtymän osoittamaan vastaanottoaikaan.

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piirin kuuluvissa toiminnoissa, mukaan lukien asumisessa, syntyvä rakennus- ja purkujäte lajitellaan jäteasetuksen mukaisesti.

Mikäli kiinteistön omistaja itse huolehtii rakennus- ja purkujätteen jätehuollosta, syntyvä jäte käsitellään kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä ja lajitellut rakennus- ja purkujätteet toimitetaan kuntayhtymän osoittamaan vastaanottoaikaan.

4 Luku Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen

15 § Kompostointi

Kiinteistöllä saa kompostoida siellä syntyvää biojätettä. Kompostori on sijoitettava, rakennettava ja ylläpidettävä niin, että sen käytöstä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle, ympäristölle tai naapurille. Ellei muissa kunnallisissa määräyksissä muuta säädetä, kompostori on sijoitettava vähintään viiden metrin päähän tontista rajasta (naapurin luvalla lähemmäksi) ja 15 metrin päähän kaivosta tai vesialueesta. Kompostoinnista ei saa aiheutua roskaantumista. Kompostiin ei saa laittaa muuta kuin kompostoituvaa jätettä.

Kompostori voi olla myös useamman huoneiston/kiinteistön yhteinen. Kompostorille on nimettävä vastuuhenkilö. Yhteisen kompostorin perustamisessa noudatetaan soveltuvin osin 8 §:n määräyksiä.

Elintarvikejätettä saa kompostoida vain sitä varten suunnitellussa lämpöeristetyssä, suljetussa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, johon haittaeläinten pääsy on estetty. Kompostoria on hoidettava ohjeiden mukaisesti ja se on pidettävä asianmukaisessa kunnossa. Elintarvikejätteen kompostoinnin aloittamisesta on ilmoitettava kirjallisesti kuntayhtymälle.

Kuivakäymäläjätettä, lemmikkieläinten ulosteita ja näiden määräysten 32 §:ssä tarkoitettua pienpuhdistamolietettä saa kompostoida vain sitä varten suunnitellussa suljetussa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, joka on suojattu haittaeläinten pääsylvästä ja jonka valumavesien pääsy maahan on estetty. Kompostoria on hoidettava ohjeiden mukaisesti ja se on pidettävä asianmukaisessa kunnossa. Ulosteperäisen jätteen kompostointiaika on vähintään yksi vuosi.

Puutarhajätettä saa kompostoida lämpöeristämättömässä kompostorissa. Puutarhajätettä ei saa kuljettaa puistoihin tai muille yleisille tai yksityisille alueille.

Kompostia ei saa poistaa kompostorista ennen kuin jätteet ovat maatuneet. Maatuneen kompostin voi jälkikompostoida kompostorin ulkopuolella riittävää huolellisuutta noudattaen.

16 § Jätteen hävittäminen polttamalla

Jätteiden hävittäminen polttamalla on kielletty. Kielto ei koske sellaista polttamista tai jätteen hyödyntämistä, johon on saatu ympäristölupa tai muu viranomaisen hyväksyntä.

Asemakaava-alueen ulkopuolella saa polttaa avopoltona vähäisiä määriä kuivia risuja ja oksia, maa- ja metsätaloudessa syntyviä vaarattomia polttokelpoisia jätteitä kuten kuivia oikia ja hakkuujätteitä sekä käsittelemätöntä puhdasta ja kuivaa puujätettä.

Kiinteistön tulipesissä saa polttaa käsittelemätöntä puhdasta ja kuivaa puujätettä, risuja ja oksia sekä vähäisiä määriä haitallisista aineista vapaata (kierrätykseen kelpaamatonta) paperia, pahvia ja kartonkia mm. sytykkeenä. Muiden jätteiden, kuten muovin polttaminen kiinteistöjen tulipesissä on kielletty.

Polttaminen ei saa aiheuttaa ympäristölle eikä naapurustolle savu-, noki-, haju- tai terveyshaittaa.

17 § Jätteen hautaaminen

Jätteen hautaaminen maahan on kielletty.

Kuolleiden lemmikkieläinten hautaaminen on sallittua koko maassa Ruokaviraston antaman ohjeistuksen mukaisesti. Ruokaviraston ohjeiden mukaan kuolleet lemmikkieläimet hävitetään ensisijaisesti hautaamalla tai tuhkaamalla.

18 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa

Omassa asumisessa syntyvän puhtaan tiili- ja betonimurskeen pienimuotoinen ja kerta-luontoiseksi luokiteltava käyttö omassa maanrakentamisessa on sallittu. Edellytyksenä on, että tiili- ja betonimurskeen käyttö korvaa vastaavaan tarkoitukseen sopivien maa-ainesten käyttöä. Lisäksi hyödyntämisestä on tehtävä ilmoitus hyvissä ajoin etukäteen ympäristösuojeluviranomaiselle, joka tarkastaa ilmoituksen pohjalta onko jätteen hyödyntäminen maanrakentamisessa kussakin tapauksessa mahdollista.

5 Luku Jäteastiat

19 § Jäteastiatyypit

Kiinteistön haltijalla tulee olla käytössään riittävä määrä jäteastioita näiden jätehuoltomääräysten mukaista jätteiden keräämistä varten.

Jäteastian on sovelluttava siihen kerättävälle jätelajille ja sen koon on vastattava kiinteistöllä syntyvää jätemäärää. Normaalin tyhjennysvälin harventamiseksi ei saa käyttää tarpeeseen nähden liian suuria jäteastioita.

Jäteastiat on mitoitettava siten, että ne ovat aina suljettavissa tyhjennysväli huomioon ottaen.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa jäteastioina voidaan käyttää ainoastaan koneellisen kuormauksen kestäviä seuraavanlaisia jäteastioita:

1. käsin siirrettävissä olevia kannellisia, tartuntakahvoin ja pyörin varustettuja jäteastioita (jotka ovat 1.1.2015 voimassa olleiden standardien SFS-EN 840-1, SFS-EN 840-2, SFS-EN 840-3 ja SFS-EN 840-1 mukaisia);
2. kannellisia jätessäiliöitä, jotka tyhjenetään koneellisesti jäteautoon kiinteistöllä;
3. vaihtolavasäiliöitä, jotka on varustettu koukkutartunnalla ja joissa jätteet kuljetetaan vastaanotto- tai käsittelypaikkaan;
4. maahan upotettuja jätessäiliöitä, jotka tyhjenetään koneellisesti jäteautoon kiinteistöllä;
5. poikkeuksellisten jäte-esineiden tai suurten jätemäärien tilapäiseen keräykseen soveltuvia muita jäteastioita.

Jätesäkkejä eikä jätesäkeille tarkoitettuja jätessäkkilaineita ei saa käyttää kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa pääasiallisena keräysvälineenä. Mikäli jätesäkkiä käytetään tilapäisenä keräysvälineenä, on jätteenhaltijan huolehdittava sen turvallisuudesta ja ympäristön siisteydestä. Säkki ei saa sisältää pistäviä tai viiltäviä esineitä.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kuntayhtymä voi hyväksyä kiinteistökohtaisesti muidenkin jäteastioiden käytön, mikäli siitä ei aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle eikä se vaaranna työturvallisuutta. Kaikkien jäteastioiden on kestettävä koneellinen kuormaus.

Elinkeinotoiminnan jätehuollossa jätteenkuljetusyritys voi hyväksyä kiinteistökohtaisesti muidenkin jäteastioiden käytön, mikäli siitä ei aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle eikä se vaaranna työturvallisuutta.

20 § Jäteastian merkitseminen

Jäteastia, joka ei sijaitse kiinteistön välittömässä läheisyydessä, on merkittävä jätteen haltijan yhteystiedoilla.

21 § Jäteastioiden täyttäminen

Jäteastiaan saa laittaa vain astiaan tarkoitettua jätettä.

Käsin siirrettävää jäteastiaa ei saa täyttää siten, että sen tyhjentäminen sijaintipaikan olosuhteiden, jäteastian rakenteen, jätteen painon tai ominaisuuksien vuoksi aiheuttaa tyhjentäjälle työturvallisuusriskin.

Käsin siirrettäväksi tarkoitettuihin pyörällisiin jäteastioihin saa jätettä laittaa enintään 60 kg. Poikkeustilanteissa käytettävä jätessäkki saa painaa enintään 15 kg. Koneellisesti kuormattaviin kontteihin jätettä saa laittaa 100 kg/m³. Muiden keräysvälineiden osalta painorajat määräytyvät kuormausolosuhteista riippuen jätehuollon toteuttajan kanssa tehtävällä sopimuksella.

Jos jäte ei mahdu tai sitä ei muusta syystä voi panna jäteastiaan, se voidaan sijoittaa tilapäisesti jätteelle varatun keräyspaikan välittömään läheisyyteen. Tämä koskee ainoastaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettavia jätteitä. Jäte tulee pakata siten, että jäteauton kuljettaja saa kuormattua sen turvallisesti. Jätteen on tässäkin tapauksessa sovellettava laatunsa, kokonsa ja määränsä puolesta kuljetettavaksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa.

Kiinteistön jätteille tarkoitetun vastaanottopaikan tai jäteastioiden läheisyyteen ei saa sijoittaa mitään sellaista, jota ei ole tarkoitettu kuljetettavaksi pois jätteenä.

Jätteet tulee jäteastian likaantumisen välttämiseksi pakata ennen niiden sijoittamista jäteastiaan.

Hienojakoinen ja pölyvä jäte on pakattava tiiviisti ennen sijoittamista jäteastiaan.

Jätteet on sijoitettava jäteastiaan siten, että koneellinen tyhjennys on aina mahdollista.

Polttokelpoisen jätteen jäteastiaan ei saa laittaa:

- polttokelvotonta jätettä, kuten lasia, metalli, keramiikkaa, hiekoitushiekkaa, tuhkaa, katkomatonta pitkää nauhamaista jätettä kuten kuormaliinoja, joustinpatjoja
- palo- tai räjähdysvaaran aiheuttavia jätteitä
- vaarallisia jätteitä
- lääkkeitä
- erityisjätteitä
- aineita tai esineitä, jotka painonsa, kokonsa, muotonsa, lujuutensa tai muun syyn takia voivat aiheuttaa vaaraa tai työturvallisuusriskin tyhjentäjälle, jätteen tuojalle, jäteastiaa käsitteleville tai jätteenkäsittelijälle
- aineita tai esineitä, jotka voivat vahingoittaa jäteastiaa tai jäteautoa tai vaikeuttaa merkittävästi jätteen kuormaamista tai purkamista
- nestemäisiä jätteitä
- hiekoitushiekkaa ja maa-aineksia
- suuria määriä rakennus- ja purkujätettä
- suuria määriä puutarhajätettä tai risuja
- käymäläjätteitä

Kauttaaltaan jäähtynyttä ja kytemätöntä tuhkaa ja nokea saa sijoittaa polttokelpoisen jätteen jäteastiaan tiiviiseen ja kestäväan pakkaukseen pakattuna.

22 § Tyhjennysvälit

Jäteastiat on tyhjennettävä kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tarvittaessa niin, ettei jäteastiasta aiheudu hajuhaittaa eikä muita haittoja esimerkiksi jätteenkuljetukselle, kuitenkin vähintään seuraavasti:

Jätelaji	Pisin tyhjennysväli kesäaikana (viikot 18-40)	Pisin tyhjennysväli talviaikana (viikot 41-17)
Polttokelpoinen jäte	2 viikkoa	4 viikkoa
Polttokelpoinen jäte, jos kiinteistöllä kompostoidaan jätehuoltomääräysten mukaisesti	8 viikkoa*	8 viikkoa*

* Elintarvikejätteen kompostoinnista tehdään ilmoitus, jos kiinteistö haluaa polttokelpoisen jätteen jäteastian tyhjennettäväksi kahdeksan viikon välein.

Vapaa-ajan kiinteistöjen jäteastiat on tyhjennettävä käyttöoloaikana näiden jätehuoltomääräysten tyhjennysvälien mukaisesti.

Satunnaisessa käytössä olevien vapaa-ajan kiinteistöjen jäteastialle on tilattava tyhjennys jätemäärästä riippumatta siten, että jäte ei ole astiassa jätehuoltomääräysten mukaista tyhjennysväliä pidempää aikaa.

Jätteet, joiden säilyttäminen kiinteistöllä voi aiheuttaa ympäristö- ja terveyshaittaa, on kuljetettava viivytyksettä asianmukaiseen käsittelyyn. Ympäristö- ja terveyshaittojen vuoksi voidaan asiakas velvoittaa siirtymään tiheämpään jäteastian tyhjennysrytmiin.

Syväkeräyssäiliöt ja jäähdytyslaittein varustetut seka- tai biojätteen keräysvälineet on tyhjennettävä niin usein, ettei niistä aiheudu ympäristölle tai terveydelle haittaa.

Syntyvään jätemäärään nähden ylisuurten jäteastioiden käyttö ei oikeuta tyhjennysvälien pidennykseen.

23 § Kunnossapito ja pesu

Jäteasetuksen 10 §:n mukaan jäteastia on pidettävä kunnossa ja puhdistettava riittävän usein siten, että keräyksestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäteastiat on pestävä vähintään kerran vuodessa.

6 Luku Jätteen keräyspaikat

24 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset

Kiinteistön haltijan on järjestettävä jätehuoltoa varten tarvittava keräyspaikka. Keräyspaikka tulee valita siten, ettei keräysvälineiden tyhjennyksestä aiheudu tarpeetonta vaaraa tai haittaa kiinteistön muulle käytölle, liikenteelle, ympäristölle eikä tyhjentäjälle.

Jäteastiat on sijoitettava keräyspaikkaan, joka on saavutettavissa ilman kynnystä, porrasta tai muuta estettä. Jos keräyspaikka on aitauksessa, katoksessa tai jätehuoneessa tulee sisäänkäynnin tilaan olla suoraan ulkotiloista. Keräyspaikalle johtava ovi on varustettava laitteella, jolla ovi saadaan pysymään auki.

Jäteastiat on sijoitettava tasaiselle, vaakasuoralle, kulutusta kestäväälle alustalle siten, etteivät keräysvälineet jäädy alustansa kiinni.

Jäteastiat, jotka eivät ole käsin siirrettävissä on sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettä tyhjentämään jäteastiat.

Alueiden ja siirtoväylien, joilla keräysvälineitä siirretään jätteen kuormasta ja kuljetusta varten, tulee olla riittävän kantavia, kovapintaisia ja tasaisia. Siirtoväylän kaltevuuden ylittäessä 1:10, on kiinteistön haltijan huolehdittava, että tyhjentäjän käytössä on siirtoa helpottavat laitteet ja rakenteet.

Keräyspaikka on sijoitettava riittävän kauas rakennuksen ilmanottoaukoista sekä asuntojen ikkunoista. Keräyspaikalla on oltava riittävä valaistus. Mikäli keräyspaikka sijaitsee jätetuoneessa, on huolehdittava riittävästä ilmastoinnista ja viemäroinnistä.

Jätteen keräyspaikkaa ei saa käyttää muuna varastona. Keräyspaikkaan ei saa sijoittaa jätettä tai tavaraa, jota ei ole tarkoitettu kuljetettavaksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa.

Kiinteistön haltija vastaa keräyspaikan ja jäteastioiden siirtoväylien asianmukaisesta varustuksesta, kunnossapidosta ja siisteydestä. Lumen auraus ja liukkaiden torjunta on hoidettava siten, että jäteastioiden siirtäminen ja tyhjentäminen on turvallista. Mikäli keräyspaikka on pistotien päässä, keräyspaikan välittömässä läheisyydessä tulee olla raskaalle ajokalustolle riittävän laaja ja kantava kääntöpaikka.

Käsin siirrettävät pyörälliset jäteastiat on sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettömästi ja turvallisesti vähintään 10 metrin etäisyydelle jäteastioista. Kiinteistöllä sijaitsevan ajoväylän tulee kantaa tieliikennelain sallimat ajoneuvojen painot. Mikäli kiinteistöllä ei ole keräyspaikaksi soveltuvaa paikkaa, on selvítettävä keräyspaikan perustamismahdollisuudet kiinteistön välittömään läheisyyteen.

25 § Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen

Jos kiinteistön haltija on lukinnut jäteastian sijoituspaikalle johtavan reitin ja kiinteistö kuuluu kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin, on jätteenkuljettajalle luovutettava avain lukittuun tilaan. Kiinteistön haltija vastaa lukituksen asennus- ja huoltokustannuksista sekä lukituksen toimintakuntoisuudesta.

26 § Alueelliset jätteen keräyspaikat

Alueellisia jätteen keräyspaikkoja koskevat määräykset ovat voimassa sekä kuntayhtymän, tuottajien että mahdollisten muiden tahojen järjestämällä alueellisilla keräyspaikoilla, kuten polttokelpoisen jätteen aluekeräysastioilla sekä ekopisteillä.

Alueelliselle keräyspaikalle saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, jota varten jätteenkeräysasteella on jäteastia. Jätettä ei saa jättää jäteastioiden ulkopuolelle. Mikäli jäteastiat ovat täysiä, jätteet tulee toimittaa toiselle alueelliselle jätteen keräyspaikalle.

Alueellisesta jätteiden keräyspaikasta vastaavan tahon on huolehdittava keräyspaikan ylläpidosta, puhdistamisesta ja tyhjentämisestä siten, että keräyspaikasta ei aiheudu terveyshaittaa tai ympäristön likaantumista tai roskaantumista. Keräyspisteestä vastaavalla taholla on velvollisuus pitää keräyspaikka ja sen ympäristö siistinä ja kunnossa, ellei asiasta ole muuta sovittu erillisissä sopimuksissa. Alueellisella jätteiden keräyspaikalla tulee olla siitä vastaavan tahon yhteystiedot.

7 Luku Jätteenkuljetus

27 § Kuormaaminen

Jätteiden kuormaaminen on sallittu arkisin kello 6 – 22 sekä poikkeuksellisesti lauantaisin kello 8 – 18 ja pyhäpäivinä kello 9 – 18.

Jätteiden kuormaamisesta ei saa aiheutua roskaantumista tai haittaa ympäristölle tai terveydelle.

Tilapäinen jätteiden kokoaminen suurempaan kuljetusvälineeseen on sallittu, jos kuljetusvälineen tai jäteastian sijoittamiseen saadaan maanomistajan lupa. Kootut jätteet on kuljetettava pois välittömästi keräyksen päätyttyä. Jätteiden kokoamisesta ei saa aiheutua roskaantumista eikä ympäristö- tai terveyshaittaa.

28 § Kuljettaminen

Jätteet on kuljetettava sellaisessa säiliössä tai peitettävä siten, että jätteitä ei pääse kuljetuksen aikana leviämään ympäristöön eivätkä ne aiheuta tapaturmavaaraa.

Kuljetettaessa pölyävää, kevyttä, pienikokoista tai nestemäistä jätettä on varmistuttava säiliön tiiveydestä.

Jätteenkuljettaja vastaa siitä, että jätettä ei pääse leviämään ympäristöön kuljetuksen aikana.

Erilliskerätyt ja erilaatuiset jätelajit on pidettävä kuljetuksen aikana erillään. Erilaatuiset jätelajit voidaan sekoittaa kuljetuksen ajaksi, jos niiden sekoittaminen ei aiheuta haittaa niiden kierrättämiselle tai hyödyntämiselle.

Jätteen luovuttajan, jätteenkuljettajan ja jätteen vastaanottajan on oltava selvillä mahdollisesta siirtoasiakirjan laatimisveloitteesta, joka koskee myös asumisessa syntyvien lietteiden, rakennus- ja purkujätteen sekä vaarallisten jätteiden kuljettamista.

29 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Jätteenkuljettajan on luovutettava jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöittäin eriteltyt tyhjennystiedot kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetetuista jätteistä. Tiedot on toimitettava jätehuoltoviranomaiselle pyydettyä jätehuoltoviranomaisen edellyttämän aikataulutuksen mukaisesti. Luovutettavien tietojen sisällöstä määrätään jäteasetuksen 26 §:ssä.

Tiedot on toimitettava ensisijaisesti sähköisessä muodossa.

Jätehuoltoviranomainen ylläpitää kuljetusrekisteriä, jonne edellä mainitut tiedot merkitään viipymättä niiden luovuttamisen jälkeen.

30 § Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat

Jätteenkuljettajan on kuljetettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet kuntayhtymän osoittamiin vastaanottopaikkoihin. Erilliskerättyjen pakkausjätteen osalta jätteet on kuljetettava tuottajien osoittamaan vastaanottopaikkaan tuottavastuuasetuksen mukaisen keräyksen alkaessa.

Lista kuntayhtymän osoittamista vastaanotto- ja käsittelypaikoista on saatavana soiteesta: www.lapeco.fi.

Jätteiden toimittaminen vastaanotto- ja käsittelypaikoille on sallittu ilmoitettuina aukioaikoina. Jätteiden toimittamisessa on noudatettava vastaanottopaikan antamia ohjeita. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin.

Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta jätettä, mikäli jäte ei ole vastaanottopaikan vastaanottoehtojen mukaista tai jos paikkaa ei ole hyväksytty kyseisen jätelajin vastaanotto- tai käsittelypaikaksi.

Jätteiden vastaanottaminen voidaan keskeyttää poikkeuksellisesti erillisellä päätöksellä, jos jätteiden vastaanottamisen jatkaminen aiheuttaa vaaraa ympäristölle tai terveydelle.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin ei saa toimittaa polttokelpoisen jätteen seassa sellaisia jätelajeja, joille on järjestetty vastaanottoa muualla.

31 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus voidaan keskeyttää kiinteistön haltijan aloitteesta määräajaksi ympärivuotisessa käytössä olevan kiinteistön ollessa käyttämättömänä lomamatkan tai muun syyn vuoksi korkeintaan neljän kuukauden ajaksi yhden kalenteri vuoden aikana. Keskeytyksestä on ilmoitettava vähintään kaksi viikkoa ennen sen toivottua alkamisajankohtaa.

Keräysvälineiden tyhjennysrytmimuutos voidaan ottaa huomioon viikon kuluttua siitä kun kiinteistön haltija on ilmoittanut muutoksesta kuntayhtymälle.

Keskeytyksen aikana kiinteistöä ei saa käyttää asumiseen. Muun kiinteistön tai laitoksen osalta toiminnan tulee olla keskeytyneenä, ellei kyseessä ole kelirikon tmv. syyn vuoksi tehtävä väliaikainen keskeytys.

Jäteastian on oltava kokonaan tyhjä jätteestä koko keskeytyksen ajan. Jäteastia on tyhjennettävä jätemäärästä riippumatta ja tarpeen mukaan pestävä ennen jätteenkuljettamisen keskeyttämistä.

Yli neljän kuukauden keskeytykset edellyttävät aina poikkeamista näistä jätehuoltomääräyksistä. Poikkeamista haetaan kirjallisesti perusteluineen jätehuoltoviranomaiselta. Poikkeamisilmoitus hyväksytään todistuksen mukaiseksi ajanjaksoksi. Todistuksesta tulee käydä ilmi väestötiedoista poikkeava asuinkiinteistön tyhjillään olo.

Asumisessa syntyvien lietteiden kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen edellyttää aina poikkeamista jätehuoltomääräyksistä.

8 Luku Asumisessa syntyvät lietteet ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet

32 § Tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi

Saostussäiliöistä, pienpuhdistamojen liettiloista ja muista vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Saostussäiliöistä, joita käytetään käymäläjätevesiä sisältävien jätevesien käsittelyyn, lietteenpoisto on tehtävä valmistajan antamien ohjeiden mukaan tätä vähimmäisvelvoitetta useammin.

Umpisäiliöitä ja niiden täyttymistä sekä täyttymishälyttimen toimintaa on seurattava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Umpisäiliöt on tyhjennettävä tarvittaessa.

Hiekanerotuskaivot, öljynerotuskaivot ja rasvanerotuskaivot on tarkastettava ja tyhjennettävä säännöllisin välein, kuitenkin aina tarvittaessa ja vähintään kerran vuodessa. Erotuskaivojen hälyttimet on tarkastettava säännöllisesti ja pidettävä kunnossa.

Fosforinpoistokaivot on tarkistettava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Fosforinpoistokaivot on tyhjennettävä tarvittaessa.

Kiinteistön haltijan on pidettävä kirjaa lietteenpoistoista.

Jätevesilietteen, umpisäiliöiden jätevedet sekä erotuskaivojen lietteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin.

Jätevesilietteet umpisäiliöiden jätevedet sekä muut vastaavat lietteet on toimitettava lähimmälle lietteitä vastaanottavalle jätevedenpuhdistamolle.

33 § Lietteiden omatoiminen käsittely

Lietteen omatoiminen käsittely on kielletty lukuun ottamatta seuraavia tähän pykälään sisällytettyjä tilanteita. Jätevesilietteen omatoimisesta käsittelystä on aina tehtävä etukäteen kirjallinen ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle.

Omassa asumisessaan syntyvän lietteen saa levittää käsiteltynä lannoitustarkoituksessa omalle pellolle tai omassa hallinnassa olevalle pellolle. Liete on aina käsiteltävä kalkki-stabiloimalla tai muulla Eviran ja ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla. Lietteen käsittelyssä ja peltokäytössä on noudatettava lannoitevalmistelakia (539/2006), nitraattiasetusta (931/2000) ja maa- ja metsätalousministeriön asetusta lannoitevalmistesta (24/2011).

Pienpuhdistamossa tai muussa vastaavassa järjestelmässä syntyvän nestemäisen lietteen sekä harmaiden jätevesien saostussäiliön lietteen voi kompostoida kiinteistöllä, jos kiinteistöllä on käytössään vain kantovesi. Mikäli kiinteistöllä on käytössään paineellinen vesi, nestemäisen lietteen kompostointi on mahdollista vain, jos jätehuoltoviranomainen myöntää hakijalle luvan poiketa näistä jätehuoltomääräyksistä. Jätehuoltomääräyksistä voidaan poiketa, jos muodostuvan lietteen määrä on vähäinen eikä sen käsittely kiinteistöllä aiheuta vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle ja ympäristönsuojeluviranomainen puoltaa luvan myöntämistä.

Mikäli pienpuhdistamossa syntyvä ylijäämäliete on kiinteässä muodossa ja määrä on vähäinen, voi sen kompostoida kiinteistöllä 15 §:n mukaisesti.

Lietteen määrän katsotaan olevan vähäinen, jos sitä syntyy vähemmän kuin 20 litraa tyhjennyskertaa kohden ja vähemmän kuin 50 litraa vuodessa.

Kuivakäymäläjätteet tulee kompostoida 15 §:n mukaisesti kiinteistöllä.

Fosforinpoistokaivojen massat voidaan kompostoida kiinteistöllä 15 §:n mukaisesti tai hyödyntää ravinteena pelloilla.

Saostuskaivojen, pienpuhdistamoiden, umpisäiliöiden ja vastaavien jätevesilietteitä tai jätevesiä ei saa levittää metsään tai muualle maastoon.

9 Luku Roskaantumisen ehkäiseminen

34 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Yleisötilaisuuden järjestäjä vastaa järjestettävän tilaisuuden jätehuollosta. Järjestäjä vastaa myös jätehuoltoon liittyvästä neuvonnasta tilaisuuden aikana sekä jätteen lajittelusta ja erilliskeräämisestä näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Yleisötilaisuus on suunniteltava siten, että syntyvän jätteen määrä on mahdollisimman vähäinen. Tapahtuma-alueelle on sijoitettava riittävästi ja kattavasti jäteastioita eri jätelajien keräämistä varten.

Roskaantuneen alueen toissijaisen siivoamisvastuun osalta järjestäjänä pidetään myös tilaisuuden tai tapahtuman kokoonkutsujaa.

Jäteastiat on tyhjennettävä ja alue siivottava välittömästi tilaisuuden päätyttyä sekä tarvittaessa tilaisuuden aikana. Jäteastiat on tyhjennettävä aina niiden täytyessä. Monipäiväisissä tilaisuuksissa jäteastiat on lähtökohtaisesti tyhjennettävä ja alue siivottava vähintään kerran päivässä.

Hyötyjätteen erilliskeräys on järjestettävä yleisötilaisuudessa näiden jätehuoltomääräyksiä 17 §:ssä jätteen arvioituun syntymäärään perustuvien edellytyksin.

Yli 300 henkilön yleisötilaisuudesta on ilmoitettava kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle ja jätehuoltoviranomaiselle. Yli 5000 henkilön yleisötilaisuudesta on laadittava jätehuoltosuunnitelma ja esitettävä se kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa.

35 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Jätteen sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla on kielletty.

Jäteastian ylläpitäjän on huolehdittava jäteastian riittävästä tyhjennysvälistä ja alueen siisteydestä.

10 Luku Vaaralliset jätteet, erityisjätteet ja polttokelvottomat jätteet

36 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Erilaatuiset vaaralliset jätteet on lajiteltava ja kerättävä erikseen.

Kiinteistöillä kerättävät ja varastoitavat vaaralliset jätteet on toimitettava niille tarkoitettuihin vastaanottoaikoihin vähintään kerran kahdessa vuodessa.

Vaarallista jätettä ei kuljeteta kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa.

Asumisessa sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvät vaaralliset jätteet on toimitettava kuntayhtymän niille järjestämään vastaanottoaikkaan. Tuottajavastuunalaiset vaaralliset jätteet on toimitettava tuottajien niille järjestämiin vastaanottoaikkoihin. Lääkejätteet on toimitettava apteekkiin, joka on sopinut niiden vastaanottoaikan järjestämisestä kuntayhtymän kanssa.

Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä sekä elinkeinotoiminnassa syntyvä vaarallinen jäte on toimitettava vastaanottajalle, jolla on oikeus sen vastaanottamiseen.

Määrältään suurten vaarallista jätettä olevien erien toimittamisesta on sovittava etukäteen vastaanottajan kanssa.

Vaarallisten jätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä säädetään jäteasetuksen 8 ja 9 §:ssä. Vaarallinen jäte on pakattava alkuperäispakkaukseensa, mikäli se on mahdollista ja turvallista.

37 § Vaarallisten jätteiden kerääminen kiinteistöllä

Muilla kuin omakotikiinteistöllä järjestettävän vaarallisen jätteen keräämisen tulee tapahtua erillisessä lukitussa tai valvotussa tilassa tai vaarallinen jäte tulee kerätä sellaisiin kaappeihin ja astioihin, joista sitä ei voi vapaasti poistaa. Kutakin vaarallista jätelajia varten tulee olla oma merkitty jäteastiansa.

Nestemäiset vaaralliset jätteet on säilytettävä ehjissä tiiviisti suljetuissa niille tarkoitetuissa astioissa. Nestemäistä vaarallista jätettä sisältävät astiat on sijoitettava nestettä läpäisemätöntä materiaalia olevalle reunakorokkeelliselle alustalle, joka on katettu.

Kiinteistön haltijan on asetettava vaarallisten jätteiden keräyspisteen käyttöä koskevat ohjeet sellaiseen paikkaan, että ne ovat kaikkien tilaa käyttävien nähtävissä. Lisäksi kiinteistön haltijan on tiedotettava keräyspisteen käyttäjiä siitä, kuinka vaarallisten jätteiden keräys kiinteistöllä on järjestetty.

38 § Erityisjätteet

Erityisjäte on pidettävä erillään ja pakattava lujiin ja tiivisti suljettuihin astioihin. Astioihin on merkittävä jätteen laatu, siitä mahdollisesti aiheutuva haitta ja siitä johtuvat toimenpiteet.

39 § Polttokelvoton jäte

Polttokelvottomat jätteet on lajiteltava ja kerättävä erikseen.

Kiinteistöillä kerättävät ja varastoitavat polttokelvottomat jätteet on toimitettava niille tarkoitettuihin vastaanottoaikkoihin vähintään kerran kahdessa vuodessa.

40 § Terveysthuollon vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

Terveysthuollon erityisjäte on pakattava ja pakkaukset on merkittävä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Merkinnöistä on käytävä ilmi, mitä pakkaus sisältää.

Tunnistettavaa biologista jätettä ja tartuntavaarallista jätettä ei saa haudata vaan se on toimitettava polttoon tai muuhun asianmukaiseen käsittelyyn.

11 Luku Muut määräykset

41 § Tiedottamisvelvoite

Kiinteistön haltijan on tiedotettava kiinteistön asukkaille ja kiinteistöllä työskenteleville näiden jätehuoltomääräysten mukaisista jätehuollon lajittelu-, keräys- ja kuljetusjärjestelyistä sekä seurattava jätehuollon toteutumista kiinteistöllä. Tiedottamisvelvoitetta jätehuollon järjestelyistä sovelletaan elinkeinotoimintaan siltä osin, kuin näitä sovelletaan elinkeinotoiminnan jätehuoltoon.

42 § Jätehuoltomääräysten valvonta

Näiden määräysten noudattamista valvovat eli valvontaviranomaisina toimivat kuntayhtymän alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset sekä alueen ELY-keskus. Jätehuoltomääräysten noudattamatta jättämisestä annetaan valvontamääräys ja jätehuoltomääräysten vastaisen toiminnan jatkuessa jätelain mukainen seuraamus.

Valvontaviranomainen kehottaa ensin määräysten rikkojaa korjaamaan toimintansa. Valvontaviranomainen voi myös lievissä tapauksissa antaa yksittäisen määräyksen tilanteen korjaamiseksi. Jos asianosainen ei noudata valvontaviranomaisen antamaa kehoitusta, yksittäistä määräystä tai muuten laiminlyö velvollisuutensa olennaisilta osin tai muuten epäasiallisesti, tulee valvontaviranomaisen aloittaa hallintopakkomenettely asian lain mukaiseksi saattamiseksi. Jos kyseessä on jätehuoltomääräysten nojalla tai yksittäisenä määräyksenä annettu kieltä tai määräys ja kyseessä on tahallisuus tai törkeä huolimattomuus, tulee valvontaviranomaisen tehdä asiassa tutkintapyyntö poliisille.

43 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätehuoltoviranomainen voi yksittäistapauksissa perustelluista erityisistä syistä myöntää poikkeuksen näiden jätehuoltomääräysten noudattamisesta.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen ei saa vaarantaa asianmukaista jätehuollon järjestämistä, aiheuttaa vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle tai aiheuttaa roskaantumista.

44 § Voimaantulo

Nämä jätehuoltomääräykset tulevat voimaan 1.10.2015 ja niillä kumotaan:

- 1.7.2012 voimaan tulleet Lapin Jätehuolto kuntayhtymän jätehuoltomääräykset

45 § Siirtymäsäännökset

- Pakkausjätteiden tuottajavastuuta koskevat määräysten astuvat voimaan kaikilta osin 1.1.2016.

2 Yleinen osa

Tämä luku on yleinen informatiivinen lukunsa, joka ei sellaisenaan sisällä sitovia jätehuoltomääräyksiä, kuten luku 1 *Kunnalliset jätehuoltomääräykset*. Tässä luvussa tuodaan kansankielisemmin esille osa kyseisistä määräyksistä ja periaatteista, kun taas varsinaiset jätehuoltomääräykset luvussa 1 ovat suoraan lainsäädäntöä täsmentäviä määräyksiä. Lisäksi tässä luvussa annetaan neuvontaa ja tietoa jätehuollosta.

2.1 Mitä jätehuoltomääräykset ovat ja miksi niitä annetaan?

Jätehuoltomääräysten tavoitteena on edistää jätelain (646/2011) toimeenpanoa paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Jätehuoltomääräysten tavoitteena on estää jätteestä tai jätehuollosta aiheutuvat haitat tai vaarat terveydelle tai ympäristölle sekä edistää etusijajärjestyksen noudattamista. Jätehuoltomääräykset antaa Lapin Jätehuolto kuntayhtymä, joka toimii kuntayhtymä alueella jätehuoltoviranomaisena.

Jätehuoltomääräyksillä on tärkeä asema jätehuollon käytännön toimeenpanossa kunnassa. Jätehuoltomääräyksissä muodostetaan normi siitä, miten kiinteistöt toimivat ja miten jätteet kuljetetaan. Määräykset koskevat esimerkiksi jätteiden lajittelua, keräämistä, kuljettamista sekä roskaantumisen ehkäisemistä.

Jätehuoltomääräykset ovat lainsäädäntöä, kuten jätelakia ja jäteasetusta, tarkentavia määräyksiä. Ne ovat nimensä mukaan velvoittavia, eivät suosituksia. Jätehuoltomääräykset koskevat kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvia kiinteistöjä, kuten asuinkiinteistöjä, sekä palvelulaitoksia. Siten kaikkien kuntalaisten, asumiseen ja julkiseen toimintaan tarkoitettujen kiinteistöjen omistajien ja haltijoiden sekä soveltuvilta osin myös muiden toimijoiden on noudatettava jätehuoltomääräyksiä.

Elinkeinotoiminnan jätteiden osalta jätehuoltomääräyksiä sovelletaan silloin, jos elinkeinotoiminnan jäte kerätään ja käsitellään kunnan jätehuoltojärjestelmässä elinkeinotoiminnan harjoittajan pyynnöstä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden nojalla.

Riippumatta siitä, koskevatko jätehuoltomääräykset jätteen haltijaa, jätelain mukaan jätehuolto on järjestettävä aina asianmukaisesti sekä kuljetettava ja käsiteltävä jätteet hallitusti. Lisäksi jätteitä tulee lajitella kerätä erikseen tarvittavissa määrin. (Jätelaki 13 ja 15 §).

2.2 Etusijajärjestys

Jätelaki velvoittaa noudattamaan etusijajärjestystä kaikessa toiminnassa. Sen mukaan ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Syntynyt jäte on puolestaan ensisijaisesti valmisteltava uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä. Jos kierrättäminen ei ole mahdollista jäte on hyödynnettävä muulla tavoin, kuten energiantuotannossa. Viimeisenä vaihtoehtona on jätteen loppukäsittely eli esimerkiksi sijoittaminen kaatopaikalle.

Etusijajärjestystä noudatetaan kuitenkin siten, että saavutetaan kokonaisuutta arvioiden jätelain tarkoituksen kannalta paras lopputulos. Siksi vaihtoehtojen, kuten käsittelyjärjestelmien, vertailu elinkaaritarkastelun avulla on tärkeää, jota etusijajärjestyksen toteutumisen hyödyt voidaan saavuttaa. Elinkaaritarkastelussa otetaan huomioon terveys- ja ympäristönäkökulmat sekä tekniset ja taloudelliset edellytykset.

Jätehuoltomääräyksissä etusijajärjestyksen toteutumista edistetään esimerkiksi antamalla lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteita erilaatuisille jätteille. Etusijajärjestyksen toteutumista edistetään myös toimittamalla käytöstä poistetut käyttökelpoiset kalusteet, vaatteet ja muut kodin tavarat toimijoille, joiden kautta ne päätyvät uudelleenkäytettäviksi.

2.3 Kunnan järjestämä yhdyskuntajätehuolto

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätelain nojalla yhdyskuntajätteet, jotka syntyvät asumisessa sekä esimerkiksi koulutuslaitoksissa, sosiaali- ja terveystalouksissa sekä julkisessa hallinnossa. Kunnalla on velvollisuus järjestää näiden toimintojen jätehuolto. Kunnan vastuulla on siis järjestää tällaisten jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely.

Peruseriaatteena on, että jätteenkuljetus tapahtuu kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto- eli keräyspaikasta, johon sijoitetaan tarpeelliset jätteastiat.

Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella on käytössä kunnan järjestämä jätteenkuljetus lukuun ottamatta sako- ja umpikaivoliettteitä. Kunnan järjestämä jätteenkuljetus tarkoittaa sitä, että jätteenkuljetuksen kilpailuttaa ja tilaa kiinteistölle Lapin Jätehuolto kuntayhtymä.

Lietteiden osalta näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Kiinteistön haltija vastaa lietteenkuljetuksen tilaamisesta kiinteistölle.

Jäte kuljetetaan kuntayhtymän osoittamaan paikkaan, jonka jälkeen se siirretään käsittelyyn. Tuottajavastuunalaiset jätteet, kuten keräyspaperi ja pakkausjätteet, toimitetaan tuottajien osoittamiin paikkoihin.

Polttokelpoinen jäte toimitetaan käsiteltäväksi Laanilan ekovoimalaitokseen.

2.4 Jätehuollon viranomaistehtävät, valvonta ja käytännön toteuttaminen

Jätehuollon viranomaistehtäviä näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella hoitaa eli jätehuoltoviranomaisena toimii Lapin Jätehuolto kuntayhtymä. Jätehuoltoviranomaisen tehtäviin kuuluvat:

- yleisten jätehuoltomääräysten antaminen
- jätehuoltomääräyksistä poikkeamispäätökset
- jätetaksan hyväksyminen
- jätemaksupäätökset ja maksujen perintä
- jätteenkuljetusjärjestelmäpäätökset
- jätteenkuljetuksen seuranta
- jätteenkuljetusrekisterin pitäminen
- yhdyskuntajätehuollosta poikkeamispäätökset (JL 42 §)

Jätehuoltomääräysten noudattamista valvovat kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset sekä alueen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Valvontaviranomaisen tehtäviä ovat:

- valvoa jätelain noudattamista
- antaa tarvittaessa erityisiä valvontamääräyksiä laiminlyöntien ja rikkomusten oikaisemiseksi
- liittyy valvontamääräykseen tehoste kuten uhkasakko
- tehdä päätökset valvonta-asioissa
- käsitellä sille kuuluvat ilmoitus- ja lupa-asiat sekä valvoa päätösten noudattamista

Jätehuollon käytännön toteuttamiseen liittyvät tehtävät, kuten jätteiden käsittelyn järjestäminen, on annettu Lapin Jätehuolto kuntayhtymälle. Kuntayhtymän tehtävinä ovat:

- hyötyjätteiden ja yhdyskuntajätteen kiinteistöittäinen ja alueellinen keräys
- jätteenkuljetusten kilpailuttaminen kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa
- vaarallisten jätteiden vastaanotto
- käsittelyn järjestäminen: käsittelypaikkojen rakentaminen ja ylläpito sekä käsittelypalveluiden hankkiminen
- jäteneuvonta ja tiedotus

2.5 Jätteiden keräys

Kiinteistön haltijan on jätelain mukaan järjestettävä kiinteistölle keräyspaikka jätteiden keräämistä varten. Keräyspaikalle sijoitetaan tarvittavat jäteastiat. Lähtökohtaisesti jäteastioiden sijoituspaikka on kiinteistökohtainen. Kiinteistöt voivat sopia myös yhteisen keräyspaikan käyttämisestä. Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet on jätelain mukaan luovutettava kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään. Näissä jätehuoltomääräyksissä määrätään, milloin ja miten jätelaji on luovutettava kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Kaikilla kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä olevilla kiinteistöillä tulee olla käytössään polttokelpoisen jätteen jäteastia. Kierrätys- ja hyödyntämiskelpoiset jätelajit lajitellaan erikseen ja toimitetaan kuntayhtymän tai tuottajan järjestämään hyötyjätteiden keräyspisteeseen. Listaa yleisistä hyötyjätteiden vastaanottoaikoista pidetään yllä osoitteessa kierratys.info.

Jäteasetuksessa (10 §) annetaan määräyksiä jäteastioiden sijoittamiseen, käyttämiseen ja merkitsemiseen liittyen. Jäteastioiden sijoittamisesta päätettäessä on otettava huomioon rakentamismääräyskokoelma, kunnan rakennusjärjestys sekä paloturvallisuusnäkökohdat.

Kiinteistön keräyspaikkaan eli jäteastioiden sijoituspaikkaan tulee olla esteetön pääsy. Jäte tulee aina pystyä kuormaaman turvallisesti eikä jäteastioiden käytöstä tai tyhjentämisestä saa aiheutua loukkaantumisen vaaraa tyhjentäjälle tai astian käyttäjälle. Keräyspaikassa tulee olla riittävä määrä jäteastioita, kuten kannellisia säiliöitä tai syväkeräys-säiliötä, ja niiden tulee soveltua niihin kerättävälle jätelajille. Jäteastia pitää pystyä aina sulkemaan, eikä sen käytöstä saa aiheutua ympäristön likaantumista, roskaantumista tai hygieenistä haittaa. Jäteastiat on puhdistettava säännöllisesti ja toisaalta on huolehdittava, ettei jätteiden sijoittaminen niihin riko tai tarpeettomasti likaa astiaa.

2.6 Jätteiden kuljetus

Yhdyskuntajätteet kuljetetaan joko kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa, jossa kuntayhtymä huolehtii jätteenkuljetuspalveluiden kilpailuttamisesta alueittain, tai kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa, jossa kiinteistön haltija huolehtii jätteenkuljettajan valitsemisesta ja kilpailuttamisesta. Näiden jätehuoltomääräysten soveltamisalueella on käytössä kunnan järjestämä jätteenkuljetus kiinteiden yhdyskuntajätteiden osalta. Kiinteistön haltijan järjestämä kuljetus on käytössä soveltamisalueella lietteiden osalta.

Vain jätehuoltorekisteriin hyväksytty kuljettaja voi toimia jätteenkuljettajana. Kuljettajan on pyynnöstä esitettävä jätteenkuljetuksen tilaajalle voimassa oleva ote jätehuoltorekisteristä.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa (kiinteät yhdyskuntajätteet) kunta vastaa tilaajana siitä, että jätteenkuljettaja kuuluu jätehuoltorekisteriin.

Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa (lietteet) kiinteistön haltijan on varmistettava, että jätteenkuljettaja kuuluu jätehuoltorekisteriin.

Vaarallista jätettä, kiinteistökohtaisissa jätevesien käsittelyjärjestelmissä syntyvää lietettä, rakennus- ja purkujätettä tai pilaantuneita maa-aineita kuljetettaessa on laadittava siirtoasiakirja. Siirtoasiakirjan on oltava mukana jätteenkuljetuksen aikana ja se luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Jätteen kuljettaja vastaa siirtoasiakirjan laatimisesta, jos jäte noudetaan kotitaloudesta. Muussa tapauksessa siirtoasiakirjan laatiminen on jätteen haltijan vastuulla. Sisältövaatimukset siirtoasiakirjalle annetaan jäteasetuksen 24 §:ssä.

Siirtoasiakirjaa ei vaadita siinä tapauksessa, että asuinkiinteistön haltija tai pienimuotoista urakkaa tekevä rakentaja kuljettaa kotitalouden rakennus- ja purkujätteitä omatoimisesti vastaanottoipaikkaan näiden jätehuoltomääräysten mukaisesti.

2.7 Asumisessa syntyvät ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet

Asumisessa syntyvillä lietteillä tarkoitetaan saostussäiliöihin ja erilaisten kiinteistökohtaisten pienpuhdistamoiden lietetiloihin kertyviä lietteitä sekä umpisäiliöihin kerättäviä jätevesiä niiden määrästä ja ominaisuuksista riippumatta.

Kuten asumisessa syntyvät lietteet, myös esimerkiksi kunnan ja seurakunnan leirikeskukissa ja hoitokodeissa syntyvät lietteet, kuuluvat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin.

Kiinteistökohtaisten jätevesien käsittelyjärjestelmien toiminnasta ja puhdistustehosta säädetään valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (myöhemmin haja-asutuksen jätevesiasetuksessa) (209/2011). Asetuksessa annetaan lietteenpoistolle erityyppisistä laitteistoista vähimmäistyhjennysvälit, joihin näissä jätehuoltomääräyksissä annetut määräykset lietteenpoistosta perustuvat. On tärkeää noudattaa laitteiston valmistajan antamia ohjeita esimerkiksi näissä jätehuoltomääräyksissä annettuja velvoitteita useammin tapahtuvasta lietteen poistosta.

2.8 Elinkeinotoiminnan jätehuolto

Elinkeinotoiminnan jätehuollosta ei enää määrätä uuden jätelain voimaantulon myötä kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä yhtä kattavasti kuin ennen. Jätehuoltomääräykset koskevat elinkeinotoimintaa siltä osin kuin niissä määrätään jätehuollon teknisistä vaatimuksista, kuten jäteastioiden sijoittamisesta sekä ajankohdista, jolloin jäteastioita voi arkisin ja viikonloppuisin tyhjentää.

Mikäli elinkeinotoiminnan harjoittajan liikehuoneistossa syntyvä jäte kerätään yhdessä muun kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan jätteen kanssa, koskevat näissä jätehuoltomääräyksissä annetut määräykset elinkeinotoiminnan harjoittajaa täysimääräisesti.

Elinkeinotoiminnan harjoittaja voi pyytää kunnalta jätteidensä käsittelemistä kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella esimerkiksi yksityisen palveluntarjonnan puutteen vuoksi. Tällöin jätehuoltomääräykset koskevat elinkeinotoiminnan harjoittajaa niiltä osin kuin asiasta on sovittu elinkeinotoiminnan harjoittajan ja kuntayhtymän välillä.

2.9 Tuottajavastuu

Tuottajavastuu tarkoittaa sitä, että tuotteen ammattimaisella valmistajalla ja maahan tuojalla sekä pakkausten osalta tuotteiden pakkaajilla ja pakattujen tuotteiden maahan tuojilla on velvollisuus järjestää markkinoille toimittamansa käytöstä poistetun tuotteen jätehuolto sekä vastata siitä aiheutuvista kustannuksista. Tuottaja on velvollinen järjestämään kyseisten jätteiden keräyksen, kuljettamisen, kierrättämisen, hyödyntämisen ja muun käsittelyn.

Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat sähkölaitteet, keräyspaperi, romuajoneuvot, ajoneuvojen renkaat, akut ja paristot sekä pakkaukset.

Pakkausjätteiden tuottajavastuu laajenee täydeksi 1.1.2016. Jätelain muutoksen ja valtioneuvoston asetuksen pakkauksista ja pakkausjätteistä tultua voimaan pakkkausjätteet käsitellään tuottajan järjestämässä jätehuollossa. Tuottajalla on velvollisuus järjestää käytöstä poistetuille pakkauksille alueellisia keräyspaikkoja. Halutessaan tuottajalla on lisäksi oikeus järjestää kiinteistöittäistä kuljetusta. Kunnalla on oikeus järjestää täydentävää kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ja alueellisia keräyspaikkoja pakkkausjätteelle.

Jätehuoltomääräyksissä annetaan edelleen pakkausjätettä koskevia lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteita täydentämään tuottajan järjestämää jätehuoltoa ja tehostamaan käytöstä poistettujen pakkausten kierrättämistä. Vaikka kunta huolehtisi pakkkausjätteiden täydentävästä keräyksestä, käsitellään pakkaukset tuottajan järjestelmissä.

Keräyspaperin osalta tuottajan tulee järjestää käytöstä poistetun keräyspaperin maksuton kuljettaminen pois kiinteistöiltä, jos kiinteistö sijaitsee muualla kuin pientalo- tai haja-asutusalueella. Tällaisella alueella sijaitseva kiinteistö hankkii yksin tai yhdessä naapurikiinteistöjen kanssa jätteasiat paperinkeräystä varten ja järjestää niille sijoituspaikan. Velvoite ei koske kerros- ja rivitaloalueella sijaitsevia pientaloja, mutta nämä voivat halutessaan liittyä tuottajan järjestämään paperinkeräykseen järjestämällä kiinteistölle keräyspaperin keräyspaikan. Pientalo- ja haja-asutusalueilla paperinkeräys järjestetään alueellisissa keräyspisteissä.

2.10 Vaaralliset jätteet

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan palo-, räjähdys-, terveydelle tai ympäristölle vaarallisia jätteitä. Tavallisimpia asumisessa syntyviä vaarallisia jätteitä ovat:

- paristot
- erilaiset akut ja laitteet, joissa akku on kiinteästi liitettynä
- loisteputket, elohopealamput ja energiansäästölamput
- sähkö- ja elektroniikkaromu
- maalit, lakat, liimat ja liuottimet
- eräät puhdistusaineet
- kyllästetty ja käsitelty puu
- torjunta-aineet
- jäteöljyt ja öljyiset jätteet
- lääkejätteet

Vaarallisista jätteistä paristot ja akut, loisteputket, elohopealamput, energiansäästölamput sekä osa sähkölaitteista ovat tuottajavastuunalaisia jätteitä. Ne toimitetaan tuottajan tai jakelijan keräykseen.

Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa toisiinsa tai muihin aineisiin tai jätteisiin. Ne toimitetaan niille erikseen järjestettyihin vastaanottoaikoihin. Vaaralliset jätteet on pakattava tiiviisti kestäviin astioihin. Pakkauksesta tulee käydä ilmi vaarallisen jätteen nimi sekä sen ominaisuudet.

2.11 Rakennus- ja purkujäte

Rakentamis- ja purkutoiminnassa syntyy merkittäviä määriä jätteitä. Etusijajärjestyksen mukaisesti mahdollisimman suuri osa rakennustyömailla erotettavissa olevista käyttökelpoisista esineistä ja aineista, kuten ovista ja saniteettikalusteista, on pyrittävä käyttämään uudelleen. Tavoite mahdollisimman pienestä ja haitattomasta jätemäärästä koskee myös rakennus- ja purkujätettä. Vähintään 70 painoprosenttia rakennus- ja purkujätteestä on tavoitteena hyödyntää muuten kuin energiana tai polttoaineen valmistuksessa vuonna 2020.

Jotta mahdollisimman suuri osa rakennus- ja purkujätteistä päätyisi kierrätettäväksi, tulee rakennustyömaalla lajitella ja kerätä erikseen ainakin seuraavat jätelajit:

- betoni-, tiili-, kivennäislaatta- ja keramiikkajätteet
- kipsipohjaiset jätteet
- kyllästämättömät puujätteet
- metallijätteet
- lasijätteet
- muovijätteet
- paperi- ja kartonkijätteet
- maa- ja kiviainesjätteet

Rakennustöiden yhteydessä voi syntyä vaarallisiin jätteisiin kuuluva asbestijätettä, joka on kerättävä aina erikseen ja kuljetettava sille erikseen määrättyihin paikkoihin tiiviissä astioissa.

Jos asuinkiinteistön omistaja itse huolehtii rakennus- ja purkujätteiden jätteenkuljetuksesta, syntynyt jäte käsitellään kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä.

2.12 Roskaantumisen ehkäisy

Jätelaissa säädetään roskaamiskielto eli kielto jättää ympäristöön jätettä, hylätä esinettä tai päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä tai loukkaantumisen vaaraa. Ympäristöön ei saa jättää sinne kuulumattomia tavaroita.

Siivoamisvelvollinen on ensisijaisesti roskaaja. Mikäli roskaaja laiminlyö siivoamisvelvollisuutensa, siivoamisvelvollinen riippuu toiminnasta, jonka johdosta roskaantuminen on tapahtunut. Tarkemmat määräykset toissijaisesta siivoamisvelvollisuudesta ovat jätelain 74 §:ssä, josta ne voi tarkistaa. Siivoamisvelvollisuus on esimerkiksi tien pitäjällä, jos roskaantuminen on aiheutunut tien käyttämisestä. Asemakaava-alueella toissijainen siivoamisvelvollisuus on alueen haltijalla, mikäli se ei jätelain mukaan kuulu muulle taholle.

Roskaantumisen ehkäisemiseksi eri toimintojen yhteyteen on varattava tarpeeksi jätteidensä jätteistöitä sekä muita jätehuollon palveluita. Esimerkiksi virkistykseen käytettävän alueen haltijan on järjestettävä riittävät jätehuollon palvelut kyseiselle alueelle. On huomattava, että roskaantumisen ehkäisemiseen liittyviä velvoitteita annetaan myös muussa lainsäädännössä, esimerkiksi yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa.

2.13 Merkittävimmät jätehuoltomääräyksissä tapahtuneet muutokset

Jätelain tuomat suurimmat muutokset ovat käsitteistö, etusijajärjestys, määräysvallan rajaaminen elinkeinotoiminnan jätteeseen liittyvien määräysten osalta, järjestämisvelvollisuuden laajeneminen koskemaan kaikkea sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä koulutustoiminnassa syntyvää yhdyskuntajätettä, kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuus ja pakkausjätteiden jätehuollon siirtyminen tuottajien vastuulle.

Jätehuoltomääräysten käsitteistö on jätelain 646/2011 mukainen.

Jätteen energiahyödyntäminen polttamalla eli jätteen polttoon siirtyminen kokonaan kuntayhtymän alueella 1.10.2015 alkaen asettaa erilliskeräysvelvoitteita, jotka on huomioitu näissä jätehuoltomääräyksissä. Lasi, metalli ja polttokelvoton jäte tulee erilliskerätä kiinteistöllä ja toimittaa niille osoitettuun paikkaan määräysten mukaisesti 1.10.2015 alkaen.

Jätehuoltomääräyksissä on tarkemmin määritelty mitkä pykälät ja momentit koskevat elinkeinotoiminnan jätettä.

Jätehuoltomääräykset koskevat kaikkea sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä koulutustoiminnassa syntyvää yhdyskuntajätettä ja mahdolliset erityisvelvoitteet on mainittu erikseen.

Jätehuoltomääräyksissä määrätään kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuudesta.

Pakkausjäteasetus tuo mukanaan erilliskeräysvelvoitteita, jotka on huomioitu näitä jätehuoltomääräyksiä laatiessa. Pakkausjätteiden tuottajavastuuta koskevat määräysten astuvat voimaan kaikilta osin 1.1.2016.

Jätehuoltomääräykseen on lisätty luku 2 Yleinen osa, jossa määräyksiä ja periaatteita tuodaan informatiivisesti esille.

2.14 Lisätietoa

Jätehuoltoa säätelevä lainsäädäntö:

Suomen lainsäädäntö on sähköisesti luettavissa Finlex-palvelussa osoitteessa www.finlex.fi.

Alla luettelo keskeisimmistä jätehuolto- ja jätehuoltomääräysten alaa koskevista laeista, asetuksista ja valtioneuvoston päätöksistä:

- Jätelaki 646/2011
- Jäteasetus 179/2012
- Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista 331/2013

Lisätietoa jätehuollosta asuinkuntasi alueella:

- Lapin jätehuolto kuntayhtymä